

УДК 351.858:316.774(477)

Щурко О. М.,
кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри гуманітарних наук,
Національна академія сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного
(Україна, Львів),
bosja-ret@i.ua

ДИНАМІКА ОБРАЗУ УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГАХ (2014–2016 РР.)

Метою статті є розглянути особливості сприйняття міжнародного образу України в контексті становлення світового інформаційного суспільства. Динаміка перцепцій образу держави відображається через результати опитувань громадської думки та звітні рейтингових агентств. Для України в сучасних суспільно-політичних реаліях ефективне управління державними іміджевими стратегіями є необхідною умовою для ведення активної внутрішньої та зовнішньої політики і захисту національних інтересів.

Ключові слова: міжнародний образ України, іміджеві стратегії, рейтингові агентства.

У зв'язку з подіями 2014 року, що відбулися в Україні, тимчасовою анексією Криму та окупацією частини території Донецької та Луганської областей, потребує кардинального переосмислення потреба формування і трансформації образу нашої держави. В контексті творення новітньої стратегії позиціонування у світі важливою є проблема конструювання позитивних іміджів України як всередині держави для роз'яснення громадянському суспільству дій влади і ситуаційних рішень у всіх галузях суспільно-політичного життя, так і у міжнародному середовищі для позиціонування й чіткого окреслення дій держави в умовах визначення сучасних європейських геополітичних пріоритетів розвитку.

На тлі світових системних криз, протистояння і протиборства за можливість регулювати важливі політичні міжнародні рішення, володіння позитивним міжнародним іміджем стає одним із основних ресурсів та капіталів. Протистояння держав зміщується в сферу віртуальних комунікацій, де взаємодіють вже не реальні держави, а їх образи, наповнені символічною знаковою інформацією. Починають виявлятися тенденції до виникнення проблем переходу індустріальних держав до світового постіндустріального інформаційного суспільства [17], де володіння та контроль над інформаційними потоками переважають значимість матеріальних цінностей і стають головним показником могутності держав. Уявна цифрова «реальність», мережа Інтернет стає визначальним чинником впливу на свідомість людей, середовищем конструювання суспільних настроїв, електоральних очікувань та політичної поведінки членів громадянського суспільства. Сучасні держави проєктивного типу активно регулюють інформаційне середовище, контролюють через створення спеціальних державних інституцій, що забезпечують моніторинг контенту який впливає на іміджі влади, репутацію, авторитет і образ держави загалом. Таким чином забезпечується достатній рівень впливовості, політичної сили та волі для вирішення потенційних проблем чи ситуацій на користь країни, що прагне максимально впливати на перебіг світових політичних процесів і обумовлює прийняття важливих геополітичних рішень. Інтроєктивні держави недостатнім чином усвідомлюють необхідність захисту свого іміджу, неактивно взаємодіють у внутрішньому і міжнародному інформаційному середовищі, втрачаючи впізнаваність, контроль над інформаційним полем та в майбутньому можуть поставити під загрозу суверенітет країни.

У XXI столітті політика більшою мірою, ніж інші види суспільної діяльності, потребує спеціальних засобів інформаційного обміну, у встановленні та підтримці постійних зв'язків між її суб'єктами, тобто політика неможлива без опосередкованих форм спілкування та спеціальних засобів зв'язку між різними носіями влади, а також між державою і громадянами.

Якщо одна людина або невелике об'єднання ще може якось упродовж хоча б незначного проміжку часу практично повністю замкнути чи контролювати всі висхідні інформаційні потоки всередині себе, то на рівні державних об'єднань це зробити дуже складно або практично неможливо. Адже держава має цілу низку ознак, які унеможливають приховування невігідної чи компрометуючої інформації – неоднозначний склад населення, труднощі жорсткого регулювання через величини географічного масштабу, через діяльність інших держав, яка спрямована на пошук інформації про те, що відбувається усередині держави та суспільства, розвиток інформаційних технологій тощо. Отже, усі конструктивні чи деструктивні процеси, які відбуваються всередині держави, чи за її межами, усі її дії на міжнародній арені формують в решти світу загальне уявлення про цю державу. Управління інформаційними потоками та контроль за джерелами масової інформації (державними і приватними) у сучасному світі не є цензурою, а ефективним інструментом забезпечення національної безпеки, дає можливість запобігати як зовнішнім, так і внутрішнім реальним чи потенційним загрозам [18] в усіх сферах суспільно-політичного, економічного чи культурного життя держави.

Впливати на міжнародний образ держави у вигідному для себе ракурсі суспільства намагалися ще віддавна, для презентації своєї держави на міжнародному рівні як могутньої, здатної себе захистити, багатой, з високим рівнем згуртованості народу, для того, щоб запобігати військовим експансіям з боку інших держав, щоб перерозподілити природні ресурси, територію та володіння людським капіталом. Уже в цивілізованих суспільствах такий ефект був досягнений за допомогою дипломатичних відносин із застосуванням зовнішніх прийомів комунікації, але міжнародне співтовариство не завжди довіряло таким фактам, тому намагалося збагнути умови існування та спосіб мислення населення, які воно демонструвало у повсякденному житті.

Із розвитком сучасних технологій та політичної культури суспільств, участь громад в політичному житті держав та міжнародному спілкуванні значно зросла та модифікувалася. Історично міжнародне спілкування відбувалося на рівнях дипломатичних представництв та закордонних місій, що у сучасному світі сприймають як спадщину радянської епохи, та перейшло на рівень міжособистісного спілкування через міграції населення, туризм та через глобальну мережу Інтернет. Інформаційно-комп'ютерна революція інтегрувала Україну в глобальний інформаційно-аналітичний простір, але через відсутність кваліфікованих дій державної влади в галузі інформаційної присутності у світовому комунікаційному просторі Україна була недостатньо репрезентована в Інтернеті. Система розповсюдження позитивної інформації про державу за кордон була фактично незадіяною. Тому міжнародний образ України відповідав моделям слаборозвинених держав, відомості про українську державу були

негативного плану, трансливалися російською мовою. Офіційні сайти, які могли б на досить високому рівні представляти Україну у світовій мережі, були переважно російською мовою. Це уможливило практично безкарно проєктивним державам, (особливо Росії), впливати на міжнародний образ України, транслювати свої месиджі, дискредитуючи Українську державу на міжнародному рівні. Відсутність контрольованого інформаційного поля, кризових іміджевих стратегій, нездатність влади реагувати на інформаційні провокації спричинили уразливість до зовнішніх маніпуляцій суспільною свідомістю та громадською думкою, унеможливили здійснення ефективної внутрішньої і міжнародної політики, поставили під загрозу економічну, політичну та воєнну безпеку України.

Традиційні перцепції суспільств, економіки та політики ґрунтуються на стереотипах минулого і є досить інерційними, їх можна змінити через технології суспільного переконання [1, с. 150]. Дослідження та аналіз природи людської психіки призвів до виникнення наук, які містять знання, що необхідні для масових маніпуляцій свідомістю цілих суспільств та в добу інформаційної епохи еволюціонували до грандіозних масштабів і досягають небачених результатів. Активно використовується теорія «масової дистрибуції ідей», обумовлена зростанням можливостей інформаційно-комунікативних технологій та гіпершвидкостями інформаційних потоків. Створені світові PR агенції та компанії, які здатні розробити іміджеві кампанії не лише для просування брендів товарів, створити імідж людини чи організації, а й активно впливати на конструювання іміджів цілих держав і впливати на світові політичні процеси через сучасні ЗМІ.

Громадська організація «Разом» і «Агентство іміджу України» об'єдналися для роботи над спільним міжнародним проєктом ОКО, який здійснює моніторинг світових ЗМІ та визначає ключові теми, які транслюються у світовий медіа простір про Україну та її імідж. За беззельні основними темами були – Надія Савченко, корупція і Чорнобиль [4]. У травні 2016 р. трендовими були теми, що стосувалися міжнародної політики України, особливості діяльності уряду та взаємодії із суспільством і Криму [7].

Особливості сприйняття світовим співтовариством образу України загалом та його окремих чинників і складових, їх відповідність загальносвітовим міжнародним демократичним стандартам, найточніше виявляються у результатах соціологічних досліджень та опитувань, які проводять закордонні рейтингові агентства [15; 2; 6; 16].

Згідно Звіту Уряду за 2015 рік в Україні подано показники, що підтверджують позитивні тенденції у його діяльності й наведені такі оцінки рейтингових агентств:

«Міжнародні рейтингові агенції покращили суверенний рейтинг України:

– Fitch: із «Restricted Default» до «CCC»;

– Moody's: із «Са» до «Саа3»;

– Standard & Poor's: із «Selective Default» до «В-/В».

Україна піднялась на 29 пунктів у рейтингу Doing Business в цілому відносно 2014р., а в темі реєстрації підприємств – на 40 пунктів за рік;

Світовий банк прогнозує ріст ВВП України у 2016 р. на 1%, у 2017 – на 2%, а в 2018 – на 3%;

Згідно з Індексом світової конкурентоспроможності Світового економічного форуму, Україна підвищила наступні показники:

– ефективність Уряду – на 11 пунктів порівняно з 2014 р.;

– прозорість формування державної політики – на 32 пункти порівняно з 2013 р.

У рейтингу відкритості державних даних Global Open Data Index України посіла 58 місце зі 134 країн, 34% відкритості.

У третьому кварталі 2015 року з'явилося помірне зростання економіки: 0,7% у порівнянні з другим кварталом [3].

Слід зазначити, що позитивне зростання показників низки економічних рейтингів цілком не відображають реальне становище іміджу України, а швидше – підвищення кредиту довіри та очікувань іноземної аудиторії. Значна частина оцінкових даних міжнародних рейтингових інститутів відображають зростання негативних тенденцій та зниження показників й індексів у багатьох важливих суспільно-політичних галузях нашої держави: за Індексом сприятливості ведення бізнесу від Світового банку Україна посіла у 2014 р. 112 місце з 189 країн-учасниць дослідження [5]. Такі показники, на думку експертів Transparency International Ukraine, зумовлені повільними темпами руйнування корупційних схем, 26 балів зі 100 можливих і 142 місце зі 175 позицій – такі показники України в Corruption Perceptions Index від Transparency International [8]. Високий рівень корупції та недостатній рівень незалежності судів значним чином вплинули і на оцінку рівня демократії Freedom House, у рейтингу якого Україна у 2014–2015 рр. оцінена як «частково вільна» країна [19]. 12 місце з індексом 7,2 – у рейтингу ГТІ (Global Terrorism Index) за 2015 рік. П'яте місце за кількістю жертв одного теракту, серед найбільш небезпечних країн (Ірак, Нігерія, Сирія, Південний Судан) через збитий літак Malaysia Airlines, де загинули 298 осіб [21]. За оцінками експертів з Інституту миру та Центру миру і вивчення конфліктів Сіднейського університету, яка складає рейтинг рівня миролюбності в 162 країнах світу, Україна в 2014 р. посіла 141 місце, продемонструвавши найрізкіше зниження Індексу – мінус 30 позицій [20]. Серед 100 країн світу бренд «Україна» опустився на 68-у позицію: його оцінили в \$ 44 млрд. (\$ 80 млрд. і 53-е місце в 2014-му) [23].

Попри негативні тенденції значно покращуються показники, що демонструють потенціал для розвитку технологічних та інноваційних продуктів. За даними Світової організації інтелектуальної власності, Україна посідає 14-ту позицію серед 143 країн світу за рівнем інноваційної спроможності, а у Глобальному індексі інноваційності рейтинг України у 2014 р. підвищився із 71-ї до 63-ї позиції [24]. За результатами міжнародної оцінки розвитку електронного урядування у 2014 році «United Nations E-Government Survey 2014. E-Government For The Future We Want» Україна посіла 87 місце серед 193 країн-членів Об'єднаних Націй. У 2012 році – 68 місце, у 2010 році – 54 місце [25]. Проте, Україну віднесено до групи країн із високим індексом розвитку електронного урядування через потужний розвиток ІТ індустрії, впровадження в органах державної влади та державних установах значної кількості систем електронного документообігу, інформаційних систем, інформаційних ресурсів та баз даних з обробки інформації та надання електронних послуг населенню. У 2015 році Україна посіла 31 позицію серед 124 країн світу за рейтинговою оцінкою розвитку людського капіталу, оприлюдненою

Всесвітнім економічним форумом, піднявшись на 32 позиції, порівняно з 2014 роком [22].

Дослідження громадської думки стосовно України та можливі перспектив її членства в ЄС проводилось у Великобританії, Іспанії, Італії, Німеччині, Польщі та Франції з 29 травня по 4 червня 2015 року компанією TNS на замовлення Інституту світової політики у рамках проекту «Нова європейська політика: Заповнюючи прогалину в інформації», який здійснюється за підтримки проекту «Об'єднуємося заради реформ (UNITER)». Досить цікавими є результати цього опитування – більшість громадян країн-членів ЄС (60%) погоджуються з тим, що в Україні відбувається збройний конфлікт, інспірований Росією. Найбільше підтримують це твердження поляки (75%). Найменше так вважають французи (46%) і британці (49%). П'ята частина респондентів не знають, що відбувається в Україні. Загалом було зроблено такі основні висновки: серед асоціацій про Україну домінують негативні образи. Три ключові – війна, Росія, бідність. Нейтральні або позитивні асоціації пов'язані із окремими особистостями, переважно спортсменами, громадськими діячами, представниками шоу-бізнесу, а також із привабливістю культури і туристичними пам'ятками. Проте, лише 1% респондентів вважає, що Україні не можна дозволяти вступати в ЄС. 30% європейців вважає, що Україні варто надати членство в Євросоюзі, аби захистити державу від нових зазіхань Росії. Європейці вважають вирішальними для європейської інтеграції України проблеми подолання корупції та олігархії [10].

Спостерігаються також негативні оцінки дій української влади та кризи довіри до неї і всередині держави. У 2014 р. для 46,8% українських громадян головним очікуванням було зниження рівня корупції, яка входить до переліку п'яти найголовніших проблем, які потребують першочергового вирішення: досягнення миру (79%), поліпшення матеріального становища людей (48%), забезпечення економічного зростання (43%), боротьба з корупцією (34%), зміцнення гривні, боротьба з інфляцією, зупинення зростання цін (30%) [11]. Згідно з опитуванням Міжнародної фундації виборчих систем (IFES), проведеним у квітні 2014 р., 21% українців значною мірою погодилися, що корупція стала неминучим складником їхнього життя [9].

За результатами дослідження, Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва» спільно із соціологічною службою Ukrainian Sociology Service проведеного у період з 25 грудня 2014 р. по 15 січня 2015 р. в 11 регіонах України, найбільшою довірою в суспільстві користуються волонтерські рухи, церква і армія [13]. Сторінку Міністерства оборони України в Facebook, яка є однією з найпопулярніших офіційних інтернет ресурсів органів державної влади – з початку 2014 року відвідало понад 1,5 млн. осіб. Результати опитування «2015–й: політичні підсумки – думка населення» відображають такі основні тенденції: зростання недовіри до владних органів, інстанцій, російських ЗМІ, 60% населення вважають, що події в Україні відбуваються у неправильному напрямку, основними почуттями людей, коли вони думають про майбутнє України, є надія (39%) і тривога (39%), але попри те – не змінилася громадська думка щодо вибору зовнішньополітичних орієнтацій, вступу до ЄС та НАТО [12]. У квітні 2016 року ситуація не покращилася, вже 72,2% опитаних вважають що ситуація в країні розвивається у

неправильному напрямку, 72,7% не покладають надії на завершення політичної кризи після обрання нового уряду, рівень довіри до влади також суттєво знизився [14].

Загалом слід зазначити, що позитивні зміни в іміджах і образі України найбільше пов'язані з діяльністю суспільства, неполітичної еліти, активізацією громадянського суспільства, а негативні – з діяльністю політичної еліти й інститутів влади та управління, що підтверджує тенденції попереднього етапу.

Варто зауважити, що кризові явища, що впливають на невисокі показники рейтингів України не є лише проблемою пострадянських республік чи держав перехідного «транзитного» типу, у сучасному світі практично усі держави залучені до вирішення та подолання негативних явищ в економіці, політиці, культурі та інших галузях суспільного життя. Виникають загрози стабільності та світовому світопорядку, що склався після Другої Світової війни, інспіровані державами, які прагнуть зайняти лідерські позиції, реалізувати свої інтереси не шляхом відкритої чесної конкуренції, а через ведення гібридних інформаційних воєн, створення реальних чи потенційних загроз міжнародній безпеці в цілому.

Держави світові лідери, усвідомлюючи, що ХХІ століття – епоха влади інформаційного капіталу значно більшою мірою, ніж економічної чи військової потужності, активно захищають свій інформаційний простір, транслюють, трансформують та конструюють постійно нові активні іміджі, які забезпечують їхнє фінансове процвітання, гарантії свобод, захист від основних загроз, а також стійку репутацію, авторитет та можливість впливати на усі світові процеси, транслювати свої цінності, культуру та вносити власні правила в міжнародні комунікації, тобто творити міжнародну (світову) політику.

Тому, на нашу думку, урядом України повинна проводитись політика позиціонування держави із залученням фахівців у галузі PR–технологій та іміджування для створення за допомогою політичних та маркетингових технологій ефективного, позитивного міжнародного образу для його трансформації відповідно до реальної ситуації, вимог та стандартів цивілізованого світу.

Список використаних джерел

1. Бернейс Э. Манипуляция общественным мнением: как и почему // Полис. Политические исследования. – 2012. – №4. – С.149–159.
2. Гребініченко О. Ю. Міжнародні рейтинги держави як фактор зовнішніх інформаційних впливів / О. Ю. Гребініченко // Нова парадигма. – 2008. – №76. – С.151–163.
3. Здійснюємо реформи змінюємо Україну. Звіт Уряду 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248703577
4. Купчинська І. Закордонна Україна: як і що писали світові ЗМІ про нашу державу у березні [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://reinvent.platfor.ma/zakordonna-ukrayina3/>
5. «Легкість ведення бізнесу в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreconomies/ukraine/>
6. Наше місце в світових рейтингах (інфографіка) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://ukr.segodnya.ua/life/stories/nashe-mesto-v-mirovyh-reytingah-infografika-684681.html>
7. Огляд преси за 12.05.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://www.ukroko.org/archives/5641>
8. Прес реліз Україна. «І через рік після Майдану Україна лишається найкорумпованішою країною Європи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ti-ukraine.org/news/oficial/5053.html>

9. Результати опитування IFES в Україні «Громадська думка в Україні 2014 р.» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifes.org/sitecore/shell/Controls/Rich%20Text%20Editor/~media/CF2B9B24EF7642EFB23679CD65110277.pdf>
10. Результати опитування «Що думають європейці про Україну» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iwp.org.ua/ukr/public/1570.html>
11. Результати соціологічного дослідження «Громадська думка: підсумки 2014 року», проведеного 19–24 грудня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/ukr/news.php?news_id=573
12. Результати соціологічного дослідження «2015–й: політичні підсумки – думка населення», проведеного 15 по 25 грудня 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dif.org.ua/ua/polls/2015a/2015-i-politichni-pidsumki-dumka-naseleння-hm>
13. Результати соціологічного дослідження «Кому більше довіряють українці: владі, громадськості, ЗМІ.? – загальнонаціональне опитування», проведеного з 22 по 27 липня 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dif.org.ua/ua/polls/2015a/komu-bilshe-doannya.htm>
14. Результати соціологічного дослідження «Оцінка громадянами ситуації в країні», проведеного з 22 по 26 квітня 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uceps.org/ukr/news.php?news_id=748
15. Тихомирова Є. Б. Імідж України в контексті міжнародних рейтингів / Є. Б. Тихомирова // Проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. – К.: КіМУ, 2010. – Вип.1. – С.90–107.
16. Україна у глобальних рейтингах: підсумки 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://wwwpravda.com.ua/cdn/graphics/rating/story/>
17. Хабермас Ю. Проблема легітимизації позднего капитализма. – М.: Праксис, 2010. – 272 с.
18. Херманн Михаэль К. Политическая коммуникация: воздействие средств массовой информации на общество в современных государствах. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://NetHistory.Ru/biblio/1043179735.html>
19. Freedom in the World 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.freedomhouse.org/sites/default/files/01152015_FIW_2015_final.pdf 632015
20. Global Peace Index 2014 Global Rankings [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visionofhumanity.org/#page/indexes/global-peace-index/2014>
21. Global Terrorism Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2015/11/Global-Terrorism-Index-2015.pdf>
22. Human Capital Report 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/human-capital-report-2015/>
23. Nation Brands 2015. The annual report on the world's most valuable nation brands [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://brandfinance.com/images/upload/brand_finance_nation_brands_2015.pdf
24. The Global Innovation Index 2014: The Human Factor in Innovation // World Intellectual Property Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/economics/gii/gii_2014.pdf
25. United Nations E-Government Survey 2014. E-Government For The Future We Want [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nc.gov.ua/menu/publications/doc/E-Gov_Complete_Survey-2014.pdf
7. Oglyad presi za 12.05.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://www.ukroko.org/archives/5641>
8. Pres reliz Ukrajina. «I cherez rik pislya Maydanu Ukrajina lishajetsya naykorumpovanishoyu krajinoju Jevropi» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ti-ukraine.org/news/oficial/5053.html>
9. Rezultati opituvannya IFES v Ukraїni «Gromadska dumka v Ukraїni 2014 r.» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifes.org/sitecore/shell/Controls/Rich%20Text%20Editor/~media/CF2B9B24EF7642EFB23679CD65110277.pdf>
10. Rezultati opituvannya «Scho dumayut jevropeyci pro Ukraїnu» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iwp.org.ua/ukr/public/1570.html>
11. Rezultati sociologichnogo doslidzhennya «Gromadska dumka: pidsumki 2014 roku», provedenogo 19–24 grudnya 2014 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/ukr/news.php?news_id=573
12. Rezultati sociologichnogo doslidzhennya «2015–y: politichni pidsumki – dumka naseleńnya», provedenogo 15 po 25 grudnya 2015 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dif.org.ua/ua/polls/2015a/2015-i-politichni-pidsumki-dumka-naseleńnya-hm>
13. Rezultati sociologichnogo doslidzhennya «Komu bilshe dovirayut ukrajinci: vladi, gromadskosti, ZMI.? – zagalnonacionalne opituvannya», provedenogo z 22 po 27 lipnya 2015 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dif.org.ua/ua/polls/2015a/komu-bilshe-doannya.htm>
14. Rezultati sociologichnogo doslidzhennya «Ocinca gromadyanami situacii v kraїni», provedenogo z 22 po 26 kvitnya 2016 r. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uceps.org/ukr/news.php?news_id=748
15. Tihomirova Je. B. Imidzh Ukraїni v konteksti mizhnarodnih reytingiv / Je. B. Tihomirova // Problemi mizhnarodnih vidnosin: Zb. nauk. pr. – K.: KіMU, 2010. – Vip.1. – S.90–107.
16. Ukrajina u globalnih reytingah: pidsumki 2015 roku [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://wwwpravda.com.ua/cdn/graphics/rating/story/>
17. Habermas Yu. Problema legitimaцii pozdnego kapitalizma. – M.: Praksis, 2010. – 272 s.
18. Hermann Mihael K. Politicheskaya kommunikaciya: vozdeystvie sredstv massovoy informacii na obschestvo v sovremennyh gosudarstvah. – [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://NetHistory.Ru/biblio/1043179735.html>
19. Freedom in the World 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.freedomhouse.org/sites/default/files/01152015_FIW_2015_final.pdf 632015
20. Global Peace Index 2014 Global Rankings [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visionofhumanity.org/#page/indexes/global-peace-index/2014>
21. Global Terrorism Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2015/11/Global-Terrorism-Index-2015.pdf>
22. Human Capital Report 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reports.weforum.org/human-capital-report-2015/>
23. Nation Brands 2015. The annual report on the world's most valuable nation brands [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://brandfinance.com/images/upload/brand_finance_nation_brands_2015.pdf
24. The Global Innovation Index 2014: The Human Factor in Innovation // World Intellectual Property Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/economics/gii/gii_2014.pdf
25. United Nations E-Government Survey 2014. E-Government For The Future We Want [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nc.gov.ua/menu/publications/doc/E-Gov_Complete_Survey-2014.pdf

References

1. Berneys E. Manipulyaciya obschestvennym mneniem: kak i pochemu // Polis. Politicheskie issledovaniya. – 2012. – №4. – S.149–159.
2. Grebinichenko O. Yu. Mizhnarodni reytingi derzhavi yak faktor zovnishnih informacijnyh vpliviv / O. Yu. Grebinichenko // Nova paradigma. – 2008. – №76. – S.151–163.
3. Zdiysnyujemo reformi zminyujemo Ukraїnu. Zvit Uryadu 2015 rik [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=248703577
4. Kupchinska I. Zakordonna Ukrajina: yak i scho pisali svitovi ZMI pro nashu derzhavu u berezni [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://reinvent.platfor.ma/zakordonna-ukrayina3/>
5. «Legkost vedeniya biznesa v Ukraine» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreconomies/ukraine/>
6. Nashe misce v svitovih reytingah (infografika) [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://ukr.segodnya.ua/life/stories/nashe-mesto-v-mirovyh-reytingah-infografika-684681.html>
- Shchurko O. M., Candidate of political sciences, docent, Associate Professor of Humanities, National Army Academy named Hetman P. Sahaydachnoho (Ukraine, L'viv), bosja-ret@i.ua*
- Dynamics of Ukraine's image in the international rankings (2014–2016)**
- The aim of the article is to consider the particular perception of the international image of Ukraine in the context of forming global information society. Dynamics perceptions image showing the state through opinion polls and reports of rating agencies. For Ukraine in the current socio-political realities of effective management of public image strategy is a prerequisite for maintaining active domestic and foreign policy and defense of national interests.*
- Keywords:** international image of Ukraine, branding strategy, the rating agencies.

Щурко Е. М., кандидат политических наук, доцент, доцент кафедры гуманитарных наук, Национальная академия сухопутных войск им. гетмана Петра Сагайдачного (Украина, Львов), bosja-get@i.ua

Динамика образа Украины в международных рейтингах (2014–2016 гг.)

Целью статьи является рассмотрение особенностей восприятия международного образа Украины в контексте становления мирового информационного общества. Динамика перцепций образа государства отражается через результаты опросов общественного мнения и отчеты рейтинговых агентств. Для Украины в современных общественно-политических реалиях эффективное управление государственным имиджевыми стратегиями является необходимым условием для ведения активной внутренней и внешней политики и защиты национальных интересов.

Ключевые слова: международный образ Украины, имиджевые стратегии, рейтинговые агентства.

* * *

УДК 327.56(519.5)

Кан Ден Сик,

кандидат политических наук, доцент кафедры Восточной филологии, Киевский национальный лингвистический университет, член Консультативного Совета по мирному и демократическому объединению Кореи (Украина, Киев), kme112000@yahoo.com

Анализ экономического роста Республики Корея и пути дальнейшего развития

Проанализированы причины динамического роста экономики Республика Корея, роль государства в проведении экономических реформ и патриотизм корейцев, а также рассмотрены причины, недостатки и просчеты экономической политики, которая привела к определенному дисбалансу в экономике. Наводятся примеры удачного использования профицита трудовых ресурсов, описана политика поощрения инвестиций и правильного распределения иностранного капитала, стратегии увеличения экспорта. Показано как корейцы умело воспользовались технологическими и научными достижениями, накопленными в развитых странах мира. Описана сущность реформ – повышение эффективности конкурентоспособности рыночной системы, индустриальная реструктуризация и реформы в управлении. Кроме того, рассматриваются новые направления экономической политики – макроэкономическая стабильность и либерализация, интеграция со странами АТР и США. Для детального рассмотрения вышеперечисленных пунктов был использован метод исторического анализа.

Ключевые слова: Республика Корея, интеграция, страны АТР, США, экономические реформы, профицит трудовых ресурсов, поощрение инвестиций, иностранный капитал, увеличение экспорта, технологические достижения, рыночная система, индустриальная реструктуризация, конкурентоспособность, макроэкономическая стабильность.

(статья друкється мовою оригіналу)

Республика Корея – одна из немногих стран США, которая достигла мощного экономического успеха за сравнительно короткий промежуток времени: для достижения таких результатов США понадобилось 100 лет, а Японии 50 лет. Однако анализ динамики роста экономики показывает, что за последнее время рост замедлился, причем не только в Республики Корея, но и в таких странах как Япония, Китай и в Тайване. По сравнению с Японией замедление роста в РК ниже. Естественно, чтобы удержать темпы роста экономики нужно найти новые способы, а для этого необходимо выработать новую стратегию. Очевидно, для этого необходимо проанализировать роль государства, причины, недостатки и просчеты экономической политики, которые привели к некоторым дисбалансам в экономике на примере Республики Корея, Японии и Тайваня. К тому же последние перемены в мировой политике показывают, что

необходимо пересмотреть стратегический курс развития экономики на долгосрочный период, с этим сопряжены поиски новых перспектив развития. Иными словами, эти страны находятся на стадии перехода к новой фазе развития. Поэтому есть смысл проанализировать динамику экономического роста за последние 30 лет. Несмотря на видимость легкого достижения результатов, было много сложностей в развитии экономики этих стран. Сегодня для преодоления имеющихся препятствий и достижения перспективы на новые десятилетия нужно искать новые возможности и пути.

Многих корейцев волнует вопрос, сможет ли РК войти и удержаться в группе развитых стран мира. Как известно уровень роста ВВП в РК был невысоким до 1961 г. и только лишь с принятием первого пятилетнего плана экономического развития стран (1962 г.) начался рост. Однако уже в 60–70-х годах темпы роста РК и Тайваня превзошли все развитые страны мира в периоды их экономического подъема. Так самый высокий уровень темпов был достигнут США в период 1886–1913 гг. и составил 4,3%, соответствующие показатели за период 1913–1938 гг. в Японии составили 4,5% [1]. Даже рост экономики в Японии в период реставрации Мейдзи с 1868 г. и до начала Второй мировой войны, являющийся одним из самых высоких и быстрых, не может сравниться с показателями РК и Тайваня в 60–70-е года. И только в послевоенный период Япония достигла показателей Кореи и Тайваня.

Ежегодные темпы роста Японии в 1950–1970 годы составили приблизительно 10%. За последние 30 лет РК и Тайвань смогли превратиться из традиционно сельскохозяйственных в индустриальные страны. Преобразования, которых удалось достигнуть, сравнимы с теми, которые проходили развитые страны за столетний период. Даже Япония, чей доход на душу населения составил около 17% дохода США, в конце Второй мировой войны и в послевоенный период удалось перерастать в развитое государство. Таким образом, Япония также прошла путь трансформации за короткий срок. Следует отметить несколько интересных фактов. Во-первых, в Японии, РК и Тайване имелись схожие целевые капиталы, и им удалось добиться больших успехов в сжатые сроки. Во-вторых, они достигли роста экономики практически в одно и то же время, а именно, после окончания Второй мировой войны. Эти два фактора говорят о том, что они имели общие факторы, приведшие их к быстрому экономическому подъему.

Одним из интересных факторов является схожие характеристики целевого капитала. Корея имеет ограниченные запасы природных ресурсов и земель, пригодных для ведения сельского хозяйства (около 20% площади). Природные ресурсы Японии и Тайваня тоже не лучше корейских. Из-за недостатка природных ресурсов всем трем субъектам приходилось импортировать большую часть промышленного сырья. Кроме того, несмотря на то, что производительность на единицу площади в сельском хозяйстве одна из самых высоких в мире, им приходится импортировать значительное количество сельхозпродуктов. Но, в отличие от скудных природных ресурсов, Корея была богата трудовыми ресурсами. Так в 1992 году население Кореи составляло 43,7 млн. человек [2]. Таким образом, на начальных